

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія

МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОГО ВЕБІНАРУ

31 березня 2017 року

Вінниця 2017

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ВТЕІ КНТЕУ
заборонено**

УДК 378.14:004
ББК 74.58

Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с.

Розглядається дистанційне навчання як сучасна освітня технологія. Обґрунтовуються організаційно-педагогічні умови застосування системи дистанційного навчання у процесі фахової підготовки. Описуються сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців, а також методологічні та методичні проблеми їх впровадження в навчальний процес ВНЗ.

Розраховано на викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти економічних, педагогічних та технічних ВНЗ III-IV рівня акредитації.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакційна колегія: Сікорська Л.О., к.пед.н., доцент; Ліщинська Л.Б. (відп. ред.), д.т.н., професор; Кузьміна О.М., к.т.н., доцент; Копняк К.В., ст. викладач.

**© Вінницький торговельно-
економічний інститут КНТЕУ, 2017**

© Автори тез доповідей

Медведєв Р.П., студент <i>Вінницький державний педагогічний університет ім. М.Коцюбинського</i> Створення дистанційного курсу з вивчення програми Macromedia flash на базі платформи ILIAS.....	60
Мельник О.С., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Переваги застосування мобільних технологій у системі бізнес освіти студентів ВНЗ.....	64
Мідляр А.К., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Дистанційна освіта: забезпечення доступності та неперервної освіти впродовж життя.....	66
Паламарчук Є.А., к.т.н., доцент, Коваленко О.О., к.т.н., доцент <i>Вінницький національний технічний університет</i> Яцковська Р.О., ст. викладач <i>Вінницький національний аграрний університет</i> Особливості використання електронних журналів.....	68
Поліщук Н.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький фінансово-економічний університет</i> Дистанційне тестування як додатковий засіб безперервного контролю знань здобувачів вищої освіти	71
Тарасишина С.В., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Проблеми та переваги дистанційного навчання.....	73

Секція №3
ОБҐРУНТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Гріщенко І.В., викладач <i>Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ</i> Цілі та завдання кейс-методу при викладанні курсу «Державний фінансовий контроль».....	76
Гулівата І.О., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості наповнення контенту у системі управління навчанням moodle.....	79

навчається, відбирає й оброблює інформацію, висуває гіпотези, приймає рішення, спираючись на власні роздуми, власне бачення проблеми. Пізнавальна, мисленнєва діяльність індивіда дозволяє йому виходити за рамки отриманої інформації, будувати нове знання. Роль мережевого викладача полягає в тому, щоб допомогти здобувачам, стимулювати їх до самостійних роздумів, новим поглядам на досліджуване явище чи предмет. Водночас викладач і здобувач залишаються учасниками такого процесу в активному діалозі.

Отже, в рамках дистанційної освіти можливе створення такого освітнього середовища, в якому здобувач відчуває себе більш комфортно, перетворюючись на активного учасника освітнього процесу, коли стимулюється звичка до самостійного навчання, самостійного планування власного напряму навчання, пошуку та обробки великих обсягів інформації за допомогою сучасних технологій безперервної освіти впродовж життя.

Список використаних джерел

1. Рязанцева О. В. Уміння викладача дистанційної системи освіти, необхідні для успішної комунікативної взаємодії з учасниками навчального процесу / О.В. Рязанцева // Молодий вчений. – № 12.1 (40). – December. – 2016. – С. 531-534.

2. Quendler E. Learning as a lifelong process-meeting the challenges of the changing employability landscape: competences, skills and knowledge for sustainable development / Quendler E., Lamb M. // International Journal of Continuing Engineering Education and Life Long Learning. – № 26.3. – 2016. – p. 273-293.

3. Manuel J. Sánchez-Franco. Users' intrinsic and extrinsic drivers to use a webbased educational environment [Electronic resource] / Manuel J. Sánchez-Franco, Begoña Peral-Peral, Ángel F. Villarejo-Ramos // Computers & Education. – 2014. – Vol. 74. – May. – P. 81–97. – Access mode: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360131514000293> (last access: 20.08.16). – Title from the screen.

Паламарчук Є.А., к.т.н., доцент, Коваленко О.О., к.т.н., доцент
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця
Яцковська Р.О., ст. викладач
Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЖУРНАЛІВ

Електронні журнали увійшли в освітній процес разом з інноваційними технологіями і сьогодні використовуються в багатьох вищих навчальних закладах. Головна мета такого модулю інформаційної системи управління освітнім процесом – формування первинних даних обліку успішності студентів. Крім цього, такий журнал дозволить структурувати завдання, які будуть оцінювати викладачі та створити ефективний експорт-імпорт даних для їх

подальшого використання. Найбільш ефективним використанням електронного журналу є створення комплексного модуля «Електронний деканат» з визначеними ролями: декан (заступники декану), методист, викладач, староста, студент. Такий рольовий підхід дозволить виявити потреби кожної цільової групи та сформувати функціональну систему обліку та аналізу успішності студентів, формування поточного та підсумкового оцінювання, зведених таблиць за групами, спеціальностями, електронної залікової книжки та додатків до дипломів.

Розглянемо особливості використання електронних журналів в системі управління навчанням JetIQ [1]. Електронна система "JetIQ" представляє собою єдину інтегровану клієнт-серверну навчальну систему, в якій реалізовані функції дистанційного навчання і управління ВУЗом. Єдина база даних студентів, дисциплін, викладачів є глобальним інформаційним ресурсом університету. На її основі відбувається управління навчальним процесом університету і функціонування підсистем JetIQ.

В електронному журналі викладач формує структуру дисципліни відповідно обсягу кредитів та за видами занять, які будуть оцінені. Студенти мають доступ до електронного журналу, бачать структуру системи оцінювання та власні оцінки за кожне з визначених завдань. За проханням викладачів, журнал дозволяє визначити обов'язкові та додаткові завдання і вносити примітки щодо їх виконання. Принцип дзеркала працює у відповідності визначеної структури та одержаних оцінок студентами за кожне завдання [2].

Облік пропущених занять веде староста групи, дані цього обліку попадають в систему «Електронний деканат»; викладач, за бажанням, також може вести такий облік та враховувати бали за відвідування занять. Якщо викладач активно використовує електронний журнал, він має можливість роздрукувати сторінку електронного журналу та використовувати її в традиційному паперовому журналі для економії часу і уникнення дублювання інформації. Якщо ж викладач більш активно використовує традиційний журнал, то в електронному він може заносити тільки підсумкові дані оцінювання (з обов'язковим внесення модульних оцінок). Особливості використання традиційного та електронного журналу представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Особливості використання традиційного та електронного журналу

Традиційний журнал	Електронний журнал
Обов'язковий документ викладача. В умовах запровадження автоматизованих систем управління навчанням є можливість роздрукувати сторінки для традиційного журналу	Обов'язковий електронний ресурс викладача в умовах запровадження автоматизованих систем управління навчанням
Ручний розрахунок модульних підсумкових оцінок	Автоматизований розрахунок модульних підсумкових оцінок

Традиційний журнал	Електронний журнал
Ручне заповнення екзаменаційно-залікових відомостей з подальшим внесенням даних в електронні ресурси обліку	Автоматичне заповнення екзаменаційно-залікових відомостей з подальшим експортом в аналітичні системи управління навчанням
Ручне заповнення залікової книжки та особової справи студента	Автоматизоване формування електронної залікової книжки
Паперова технологія контролю	Електронний документообіг контролю

Одним з останніх запроваджень електронного журналу є автоматизація проведення ректорських контрольних робіт з подальшим аналізом та візуалізацією результатів (рис. 1).

The screenshot displays the JetIQ web application interface. The main content area is titled "Ректорська контрольна робота". Below the title, there is a section "Порядок створення електронної відомості 'Ректорська контрольна робота' в системі 'Електронний деканат' JetIQ." followed by a list of instructions for the user. The form itself contains several fields: "Дисципліна" (Вища математика), "Факультет" (Факультет комп'ютерних систем та автоматички), "Група" (1АВ-146), and "Триместр" (7 триместр). A dropdown menu for "Форма контролю" is open, showing a list of control types, with "Ректорська контрольна робота" selected. Below the form, there are instructions and a table showing "Частина 2 (37 балів)".

Рисунок 1 – Порядок створення відомості успішності з ректорської контрольної роботи

Такий підхід дозволив заступнику декану одержати аналітичні дані, згруповані за запитам та зручно і швидко проаналізувати показники якості навчання. Всі інструкції для роботи з електронним журналом знаходяться у внутрішній системі Wiki.

Таким чином, електронний журнал дозволяє сформувати власну структуру оцінювання завдань студентів, швидко та якісно виконати розрахунки успішності студентів, визначити рейтинг студента в групі, надати дані для подальшої обробки і аналізу в «Електронний деканат».

Список використаних джерел

1. Обов'язковий документ викладача [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://inaeksu.vntu.edu.ua/page/jetiq>. – Назва з екрану.

2. Коваленко Е.А. Методология проектирования информационных систем организации – концепция двух зеркал / Е.А. Коваленко // Российский академический журнал. – 2012. – № 4. – Том 22. – С. 38-41.

Поліщук Н.В., к.е.н., доцент
Вінницький фінансово-економічний університет, м. Вінниця

ДИСТАНЦІЙНЕ ТЕСТУВАННЯ ЯК ДОДАТКОВИЙ ЗАСІБ БЕЗПЕРЕРВНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітні програми швидко змінюються, з'являються нові сучасні форми інтерактивної освіти. Засоби дистанційного навчання та програмування набули свого сталого розвитку у освітніх програмах Міністерства освіти і науки України та як сучасні послуги навчання широко представлені в мережі Інтернет. Отриманий освітній ресурс у вигляді комп'ютерних тестів постійно зростає, тому дистанційне тестування є невід'ємною частиною навчального процесу та додатковим засобом безперервного контролю знань здобувачів вищої освіти.

Використання тестування в порівнянні з іншими засобами контролю має низку таких переваг:

- універсальне охоплення всіх стадій процесу навчання;
- висока ступінь об'єктивності і, як наслідок, позитивний стимулюючий вплив на навчальну діяльність здобувачів;
- можливість його використання не тільки для контролю знань, умінь і навичок, але й для підвищення якості професійної підготовки здобувачів у цілому.

Отже, дистанційне тестування є не тільки засобом отримання необхідної інформації про динаміку процесів, що протікають у ВНЗ, але і виконує функцію мотивації, а, значить, і управління пізнавальною діяльністю здобувачів.

Передумовою виникнення і подальшого розвитку дистанційного навчання стало розширення впливу використання Інтернет-технологій у всіх сферах життя і діяльності, в тому числі й в освіті. Вивчення Інтернет-технологій та програмного забезпечення для роботи в Інтернеті є обов'язковою частиною будь-якої вузівської програми. З часом Інтернет став не тільки об'єктом вивчення, але і перетворився на середовище, в якому можна вести повноцінне навчання бажаючих.

В рамках розвитку інформаційних технологій особливо актуальна автоматизація процесу тестування – створення систем комп'ютерного тестування, які дозволяють моделювати як знання, так і методики роботи викладача, тим самим керувати процесом тестування. Вони не тільки забезпечують значну економію часу викладача, але і дозволяють швидко і

об'єктивно оцінити реальні знання здобувачів, тобто можуть бути ефективно використані здобувачами при самостійній підготовці до іспитів і заліків.

Дистанційне тестування є додатковим засобом безперервного контролю знань здобувачів денної форми навчання протягом семестру.

Розглянувши найпопулярніші програмні засоби із закритим (KANSoftWare (kansoftware.ru), TestGold (avelife.ru), MyTestX (mytest.klyaksa.net) та ін.) та відкритим (OpenTEST2 (opentest.com.ua), x-TLS (xtls.org.ua), Moodle (moodle.org) та ін.) програмними кодами [1-3], авторами зроблено висновок, що навчальним закладам з економічної точки зору доцільно використовувати системи електронного тестування знань з відкритим початковим кодом.

Виходячи з необхідності постійного доопрацювання системи, а також внесення змін в програмний код, доробки і додавання необхідних модулів, системи з відкритим початковим кодом також є кращими.

Серед таких систем для освітніх установ найперспективнішою, гнучкою в налаштуванні і використанні є Moodle. Вона широко використовується в просторі СНД як основа для створення сайтів навчальних закладів і організацій, що займаються освітньою діяльністю.

Система Moodle розповсюджується безкоштовно як програмне забезпечення з відкритим кодом (Open Source) під ліцензією GNU Public License і належить до класу Learning Management System, що використовується для розробки, управління і розповсюдження навчальних online-матеріалів із забезпеченням сумісного доступу. Матеріали створюються у візуальному навчальному середовищі із завданням послідовності вивчення. Інтерфейс програми перекладений на більш ніж 75 мов, у тому числі на російську й українську.

Використовуючи Moodle, викладач може створювати курси, наповнюючи їх вмістом у вигляді текстів, допоміжних файлів, презентацій, опитувальників та ін. За наслідками виконання слухачами завдань, викладач може виставляти оцінки і давати коментарі. Таким чином, Moodle є і центром створення навчального матеріалу і забезпечення інтерактивної взаємодії між учасниками навчального процесу.

Висновки. Дистанційне тестування хоча і нова, але прогресивна форма навчання в Україні. Її безупинний розвиток повинен призвести до полегшення отримання освіти та покращення ефективного і прозорого оцінювання.

Список використаних джерел

1. Безрукова Н. П. Сравнительный анализ возможностей специализированных сред и программ для разработки компьютерных тестов [Електронний ресурс] / Н. П. Безрукова, А. А. Безруков. – Режим доступу: <http://www.ict.edu.ru/ft/005700/68346e2-st02.pdf>.

2. Кравцов Г.М. Модель контроля знаний в системе дистанционного тестирования «WEB-EXAMINER» по стандарту IMS / Г.М. Кравцов, Д.Г. Кравцов // Proceedings ITEA-2007. New Information Technologies in

Електронне видання

Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія

МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОГО ВЕБІНАРУ

31 березня 2017 року

Відповідальний редактор: Ліщинська Л.Б.

Комп'ютерна верстка: Луженецька А.В., Копняк К.В.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 5,93

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
21050, Україна, м. Вінниця, вул. Соборна, 87
E-mail: secretarvtei@ukr.net, тел. (0432)56-26-94